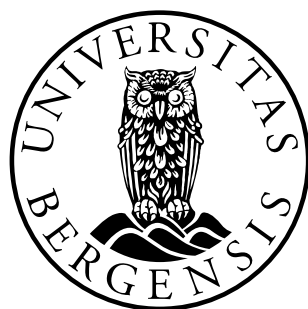

MØTEDOKUMENTER

Forskningsutvalget

28.11.2018

UNIVERSITETET I BERGEN

Forskningsadministrativ avdeling
November 2018

Universitetets forskningsutvalg

Onsdag 28. november

12:00 – 14:30

Kollegierommet, Muséplassen 1

Saksliste

- I. Godkjenning av innkalling og saksliste
- II. Referat fra møte 31. oktober
- III. Saker

FU 27/18	Bergens forskningsstiftelse Orientering ved Anne Marie Haga, BFS
FU 28/18	Gjennomslag i forskningsrådsfinansierte program Orientering ved Bjug Bøyum, FA. Saksforelegg
FU 29/18	SPIRE og Posisjoneringsmidler (POS). Revisjon av retningslinjer Saksforelegg. Retningslinjer SPIRE, retningslinjer POS
FU 30/18	Ph.d.-forskriften: Mindre omarbeiding av avhandling Om den videre prosessen. Saksforelegg

Årshjul Forskningsutvalget

14. desember

- Momentum-programmet
- Norge

Vår 2019

24. januar

- Ph.d.-forskriften: Mindre omarbeiding av avhandling
- Vitenskapshistorie ved UiB, ved Astri Andresen
- Redelighet i ph.d.-utdanningen, ved Matthias Kayser (ikke bekreftet)
- Open Access
- Policy for tilgjengeliggjøring av forskningsdata
- Hvordan påvirke calls, ved Matthias Kayser (ikke bekreftet)
- Forskning i utdanning – arbeidsgruppe (ikke bekreftet)

14. mars

- Analyse av private finansieringskilder (utover EU og NFR)
- Kartlegging / analyse av internasjonale nettverk

2. mai

Universitetets forskningsutvalg

Ekstraordinært møte 31. oktober 2018

09:00 – 10:20

Kollegierommet, Muséplassen 1

Referat

Medlemmer tilstede: Margareth Hagen, Anne Beate Maurseth, Anne Marie Frøseth, Roland Jonsson, Eirik Bratland, Gro Mjeldheim Sandal, Aino Hosia, Anne-Helen Mydland, Andreas Trohjøll, Ragnhild Louise Muriaas og Anne Marit Blokhus (gikk klokken 10:00).

Fra administrasjonen: Christen Soleim og Yngve Brynjulfsen.

- I. **Godkjenning av innkalling og sakliste**
Innkalling og sakliste ble godkjent
- II. **Referat fra møte 10. oktober**
Referatet ble godkjent. Det ble kommentert at referatet var litt kort
- III. **Saker**

FU 26/18	<p>Revisjon av forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) Saksforelegg og nytt utkast til forskrift var utsendt med sakslisten.</p> <p>Prorektor Margareth Hagen og fungerende avdelingsdirektør Christen Soleim innledet. På grunn av diskusjonen under forrige møte i FU (10. oktober), var det besluttet å avholde et ekstraordinært møte om revidert ph.d.-forskrift. Endringene i det nye utkastet var basert på diskusjonene i forrige FU og de skriftlige høringsinnspillene.</p> <p>Medlemmene ble invitert til å kommentere forslag til endringer i utkastet, samt de punktene man tidligere ikke hadde kommet til enighet om. Innledningsvis uttrykte medlemmene tilfredshet med forskriften slik den fremsto i den fremlagte versjonen.</p> <p>Stort sett alle fakultet, unntatt ett, var enige i at man bør beholde regelen om at ph.d.-utdanningen skal inneholde minst 5 studiepoeng i etikk og vitenskapsteori. Under tidligere møter har det vært diskutert om man i forskriften bør få inn en regel om mulighet for mindre omarbeiding av avhandling før endelig innstilling foreligger. Man ble enige om å beholde dagens ordning i forskriften som skal legges frem for Universitetsstyret 28. november. Videre ber medlemmene om at Forskningsadministrativ avdeling forbereder en sak for FU som klargjør begrunnelser for og imot å innføre en slik ordning om mindre omarbeiding av</p>
----------	---

avhandling før endelig innstilling, og hvordan denne skal forstås sammen med ordningene for errata og underkjenning. Hvis klargjøringen fører til enighet i FU om å gå inn for en forskriftsendring på dette punktet, vil saken fremmes for universitetsstyret våren 2019.

Medlemmene var ikke enige i endringen i utkastet om at ved ny bedømmelse skal ny bedømmelseskomité med nye medlemmer oppnevnes. Medlemmene ønsket å beholde regelen fra dagens forskrift: ved ny bedømmelse bør minst ett medlem fra den opprinnelige bedømmelseskomiteen også delta i den nye komiteen. FU sine medlemmer hadde andre kommentarer som ble notert, og som vil bli innarbeidet i utkastet som skal fremmes for Universitetsstyret i dets møte 29. november.

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato :
FU-sak:	28/18	Arkivsaknr.:
Møtedato:	29.11.18	

Gjennomslag i forskningsrådsfinansierte program 2015-2017

1 Innledning

Innen 2022 skal alle våre fakulteter ha fagmiljøer i verdensklasse og flere fagmiljøer av høy internasjonal standard, ifølge UiBs strategi Hav, liv, samfunn. Strategien tilsier at vi skal oppnå dette ved å ha sterke fagdisipliner innen et bredt utvalg av fagområder, og i gjennomslag i internasjonale forskningsprogrammer.

I arbeidet med revisjon av strategien høsten 2018 foreslår universitetsledelsen å utvide delmålene til også å gjelde gjennomslag i *nasjonale* forskningsprogrammer. Norges forskningsråd er den største enkeltstående aktøren, og dette notatet skal dokumentere noen sentrale trekk ved UiBs gjennomslag i forskningsrådets programmer: Hvor godt gjør vi det i forhold til andre aktører, og hvor stort gjennomslag har de ulike fakultetene?

Vi ønsker med dette å invitere Forskningsutvalget til en diskusjon om hva som bør være universitetets og de enkelte fagmiljøers ambisjoner og målsetninger for volum og profil i nasjonal forskningsfinansiering, og hva som kan gjøres for å nå ambisjonene.

2 Uttelling i forskningsrådsprogrammene

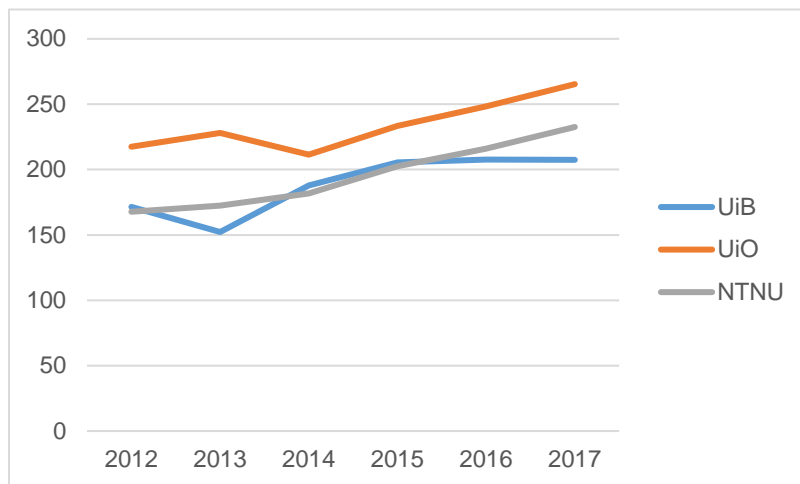
Norske universiteter er karakterisert ved en relativt høy grad av offentlig basisfinansiering¹. I gjennomsnitt har statstilskuddet utgjort 76% av totale driftsinntekter for universiteter og høyskoler de siste tre årene. Dette gir institusjonene et relativt stort handlingsrom, men vil likevel være utilstrekkelig når målet er å utvikle flere fagmiljøer i verdensklasse samtidig som faglig bredde blir ivaretatt. Sentre for fremragende forskning (SFF) skal ikke være hovedfokus her, men UiB har hatt varierende uttelling. UiB oppnådde ett nytt SFF ved forrige utlysning, mot fem på UiO. FRIPRO toppforsk-utlysningene i 2016 og 2017 har gitt 26 prosjekter til UiO og 11 til UiB. UiB har ett senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI), som utgår i 2019. Forutgående gjennomslag i annen ekstern finansiering er sannsynligvis en forutsetning for å oppnå tildeling av forskningsmidler til fremragende forskningssentra.

¹ Blant annet dokumentert i *Reviews of innovation policy: Norway*, OECD 2017

Bevilgninger fra Forskningsrådet utgjorde ca 7 % av de totale driftsinntektene i sektoren 2017, og er med det den klart største enkeltkilden til bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet (BOA) i universitets- og høyskolesektoren.

De mest forskningstunge universitetene henter inn mer penger gjennom ekstern finansiering enn andre. UiB lå i 2017 på gjennomsnittet i statsbevilgningens andel av totale inntekter, mens ca 10% var inntekter fra forskningsrådet. NTNU, UiO og NMBU har en *lavere* andel basisfinansiering enn gjennomsnittet, og tilsvarende noe større andeler fra andre kilder, særlig fra forskningsrådet – NFR-bidraget utgjorde hhv 11, 12 og 14% av inntektene for NTNU, UiO og NMBU i 2017². For alle øvrige institusjoner var gjennomsnittet 3%.

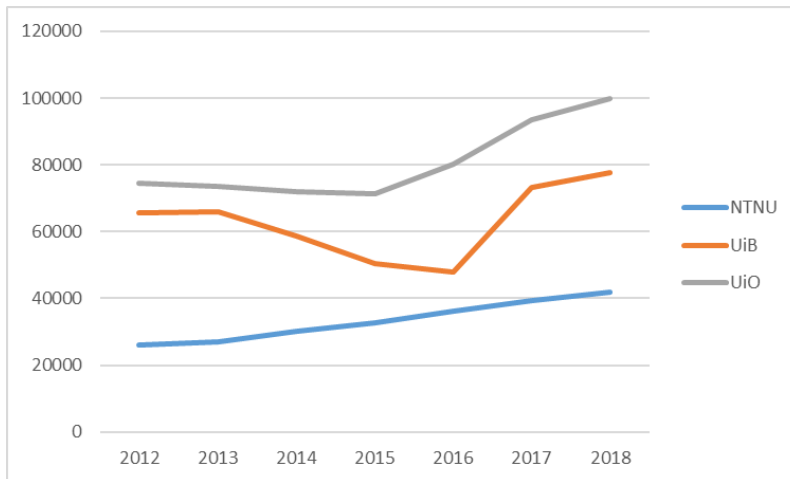
Regnskapstallene tilsier altså at UiB henter ut noe mindre midler fra NFRs programmer enn størrelsen på institusjonen skulle tilsi. Dette bekreftes til en viss grad når vi regner inntekter per forskerårsverk for de største institusjonene.

Figur 1 Regnskapsdata: NFR-inntekter per fagårsverk. I fagårsverk inngår utvalgte stillingskoder knyttet til undervisnings- forsknings og formidlingsstillinger jmf KDs tilstandsrapport 2018. Kilde: [DBH](#)

Figur 1 viser at UiO ligger et nivå over UiB og NTNU, og at UiBs uttelling var flat i 2016 og faktisk gikk ned i 2017, på tross av «fellesløftet» som skulle tilsi større inntekter per fagårsverk. Utviklingen står i motsetning til de andre institusjonene, og kan være resultat av kortsiktige svingninger, men er likevel et viktig negativt signal.

² Tabellvedlegg til [KDs sektoranalyse 2018](#), Figur V4.2. Bidraget fra RFF er lavt for alle de store universitetene.

Figur 2 Tildelinger: Fripro-midler per fagårsverk. Kilde: NFR/prosjektbanken, Nsd

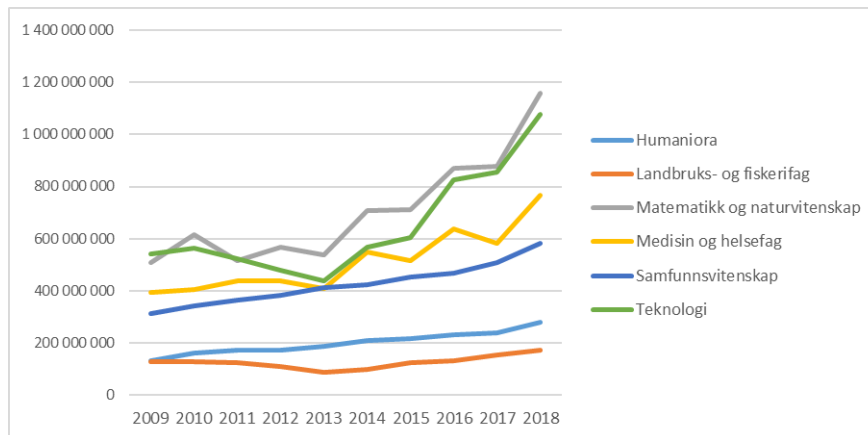
Av forskningsrådsmidlene er det særlig programmene knyttet til fri prosjektstøtte som er viktige for UiB, fordi disse understøtter nysgjerrighetsdrevet forskning på forskerens egne premisser. Regjeringens langtidsplan fremhever spesielt at fri prosjektstøtte er en viktig kvalifiseringsarena for å søke midler fra blant annet SFF-ordningen og det europeiske forskningsrådet (ERC). Forskningsrådets oversikter vist i figur 2 indikerer at UiB har et bedre gjennomslag innen fripro enn NTNU, men lavere enn UiO. Videre viser figuren at «fellesløftet» faktisk bidro til å øke inntektene fra fri prosjektstøtte, slik at reduksjonen i de totale regnskapstallene for 2017 må forklares på annen måte. Oversikter fra forskningsrådet viser også at UiB gjør det svakere enn UiO og NTNU på ordningene for unge forskertalent og personlige postdocstipend innen fripro-programmene. I søknader til unge forskertalent har UiB en suksessrate på 12%, mot 16 på NTNU og 17 på UiO.

NFRs tallmateriale indikerer også at NTNUs vekst i hovedsak har kommet utenfor programmene for fri prosjektstøtte. Tabellen under viser at NTNU særlig henter ut mer penger enn andre på SFF/SFI/FME, infrastruktur, brukerstyrte innovasjonsprogram og store program.

Tabell 1 NFR: aktivitet 2017. Kilde: Økonomiavdelingen, UiB

NFR -Aktivitet	NTNU	UiB	UiO
Brakerstyrte			
innovasjonsprogram		92,6	11
19,8			
Handlingsrettede			
program	52,5		94,6
128,9			
Store program	195,3		81,7
129,5			
Fri prosjektstøtte og			
grunnforskning	158,5		122
346,8			
SFF/SFI/FME	178,2		85,6
107,8			
Vitenskapelig utstyr			
og infrastruktur	180,5		84,2
81			
Annet	70,3		76,9
94,8			
Sum:	928	556	908,6

En viktig innvending mot Forskningsrådets virkemidler er at ulike fagfelt har varierende grad av tilgang til utlysninger å søke på. Figur 3 viser fordelingen på brede fagfelt for universitets- og høgskolesektoren.

Figur 3 Forskningsrådet: bevilgninger etter faggrupper, Universitet og høgskoler. Kilde: NFR prosjektbanken

U&H-sektoren mottar ca 35% av støtten fra NFR, resten går til instituttsektoren (ca 40%), næringslivet og andre. I instituttsektoren og næringslivet dominerer teknologisk forskning, slik at dette er det klart største fagområdet i NFR totalt sett. For U&H-sektoren har særlig bidrag til teknologisk forskning hatt en sterk vekst de siste fem årene, slik at volumet i dag er om lag på linje med realfag, som tradisjonelt har hatt det største volumet av midler. UiB har et lavere volum av teknologi, og en relativt større andel humaniora, enn gjennomsnittet av universitet og høgskoler. Til tross for en bebudet økning i satsingen på humaniora, indikerer regjeringens reviderte langtidsplan at teknisk forskning vil dominere framover, med over 800 millioner i økt satsing i planperioden.

Fagfeltene får altså ulik uttelling, og dette er vanskelig å sammenligne på tvers av institusjoner. Forskningsrådet har på forespørsel stilt tilveie data om UiBs søknader til alle program i perioden 2015-2017. Totalt var 567 personer tilknyttet UiB, listet som prosjektledere på en eller flere søknader. 288 søknader fikk gjennomslag i perioden. I 2015 utgjorde undervisnings- forsknings og formidlingsstillinger i alt 2150 årsverk, ifølge tall fra Database for statistikk om høgere utdanning (DBH). Av disse var ca. 600 stipendiater, mens i overkant av 1100 var årsverk blant ansatte i ordinære vitenskapelige stillinger.

Tabell 2 Gjennomslag i forskningsrådssøknader 2015-2017 etter fakultet. Kilde: NFR

Hovedaktivitet	Verdier	HF	JUSS	KMD	MED	MN	PSYK	SV	Andre	Totalt
Fri prosjektstøtte	Suksessrate	6,3 %	0,0 %	0,0 %	12,4 %	15,0 %	12,9 %	24,5 %	8,7 %	13,5 %
	Karaktersnitt	5,0	5,0	5,0	5,0	5,2	5,1	5,3	4,8	5,1
	Søknader	63	7	2	178	234	31	53	23	591
	Prosjekt	4	0	0	22	35	4	13	2	80

Andre aktiviteter	Suksessrate	35,9 %	70,0 %	0,0 %	47,0 %	47,8 %	30,4 %	28,6 %	8,9 %	29,6 %
	Karaktersnitt	5,3	4,4	5,0	5,0	5,3	4,9	4,9	4,3	4,8
	Søknader	39	10	2	117	178	23	42	281	692
	Prosjekt	14	7	0	55	85	7	12	25	205
Total Suksessrate		17,6 %	41,2 %	0,0 %	26,1 %	29,1 %	20,4 %	26,3 %	8,9 %	22,2 %
Total karaktersnitt		5,1	4,7	5,0	5,0	5,3	5,0	5,1	4,4	5,0
Total Søknader		102	17	4	295	412	54	95	304	1283
Total Prosjekt		18	7	0	77	120	11	25	27	285

Tabell 2 oppsummerer alle søknader til og bevilgninger fra NFR i perioden 2015-2017 samlet. «Andre» er her museer, bibliotek og enkelte sentre uten fakultetstilknytning. Tabellen illustrerer store forskjeller i uttelling etter fakultet og type program («aktivitet»); Fri prosjektstøtte er den dominerende søknadstypen, men uttellingen er klart mindre enn andre aktiviteter, med en suksessrate på 13,5%, mot 30% for andre typer programmer. Juss hadde ingen uttelling i fripro i perioden, og også det humanistiske fakultet (HF) har lavt gjennomslag her, med et høyt volum av søknader. HF har til gjengjeld bedre uttelling på aktiviteten «grunnforskningsprogram» (ikke vist her), konkret i SAMKUL-programmet. Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (MN) har det største gjennomslaget totalt, med et stort volum prosjekt og høyere karaktergjennomsnitt på søknader enn andre fakultet. Karakterene ser ut til å ha ulik betydning etter fagfelt, siden Det humanistiske fakultet har betydelig dårligere uttelling enn Det medisinske fakultet (MED), med likt karaktersnitt på fripro og høyere på andre aktiviteter.

Høye karakterer gir ikke automatisk prosjektstøtte. I materialet finner vi til sammen 189 søknader med karakter 6 eller 7, som ikke ble gitt støtte i perioden – av disse 17 med karakter 7. MN og HF har noe større andel gode prosjekt som ikke får støtte – de har hhv 8% og 32% av den totale søknadsmengden, og hhv 11% og 38% av de avviste toppsøknadene. MED har en noe *lavere* andel enn forventet - 23% av søknadene, 19% av de avviste.

Tabell 3 Søknader vurdert til 6 eller 7 som ikke oppnår støtte. Trukkede søknader utelatt. Kilde: Forskningsrådet.

FAKULTET	Fri prosjektstøtte	Andre aktiviteter	Grand Total
HF	13	8	21
JUSS	2		2
KMD	1		1
MED	28	7	35
MN	51	20	71
PSYK	8	4	12
SV	12	5	17
Museum/andre	3	27	30
Grand Total	118	71	189

3 Oppsummering

Analysene viser at

- UiB har en svakere utvikling totalt i forskningsrådsfinansiering enn UiO og NTNU
- Avstanden mellom UiO og UiB øker innen tildeling av fri prosjektstøtte
- Enkelte fagmiljø har begrensede rammer å søke på i NFRs programmer, og langtidsplanen signaliserer at veksten primært vil komme innen teknologifag der UiB i utgangspunktet ikke er sterkest

Fri prosjektstøtte har vært en prioritet over lang tid, og det kan være gode grunner til å fortsette å ha fokus på dette, som grunnlag for utvikling av nye framragende forskningsmiljø. Samtidig innebærer søknadsarbeid en kostnad, gitt at sannsynligheten for å oppnå tildeling er lav særlig i humaniora og samfunnsfag.

Momenter til diskusjon:

- Hva er de viktigste premisene for å lykkes i søknader om fri prosjektstøtte
- Har forskere motivasjon og ressurser til å arbeide fram nye, verdensledende fagmiljøer på alle fakulteter?

Saken legges med dette fram for forskningsutvalget til drøfting.

Utvalg:	Forskningsutvalget	Møtedato: 28.11.2018
FU-sak:	29/18	Arkivsaknr.:

SPIRE og Posisjoneringsmidler (POS) - revisjon av retningslinjer, søknadskriterier og frister for 2019

1 INNLEDNING

I FU-møte 15.mars 2018 (sak 1/18) ble retningslinjer for POS 2018 lagt fram til drøfting. I samme møte ble også innstilling for tildeling av SPIRE 2018 (sak 2/18) presentert. I behandling av de to sakene i FU ble kriterier og søknadsfrister for de to støtteordningene diskutert, og FU kom med flere innspill til endringer. Særlig gjaldt dette muligheter for å se på en tydeligere innretning av de to støtteordningene fram mot neste års utlysning, og FU ønsket seg forelagt en ny sak i forkant av utlysning av nye midler for 2019. Det ble særlig pekt på følgende forhold:

- FU ønsket et *tydeligere skille* mellom hvilke finansieringskilder det kan søkes støtte til fra SPIRE og POS.
- FU ønsket en vurdering av *samkjøring* av søknadsfrister for 2019, herunder at det ble vurdert om dette kunne samkjøres med fond og legater.

For SPIRE diskuterte FU følgende forhold:

- hvorvidt undervisningssamarbeid bør *fjernes* fra kriteriene i 2019 slik at SPIRE avgrenses til å gjelde rent forskningssamarbeid.
- at det *tydeliggjøres* hva som menes med vitenskapelig ansatt.

For å sikre god utnyttelse av midlene i samsvar med behovene i fagmiljøene legger Forskningsadministrativ avdeling (FA) med dette fram forslag til nye kriterier for POS og SPIRE 2019 til drøfting i FU. Kriteriene er utarbeidet på bakgrunn av innspillene som framkom i FU i møtet 15. mars 2018. FA har også gjennomført et strukturert møte med forskningsadministrativt personale ved fakultetene der kriterier og søknadsfrister har blitt diskutert, og der det administrative personalet har vært et felles talerør for faglig og administrativt støtteapparat ved fakultetene. Dette har gitt svært nyttige innspill som har hjulpet FA i sitt arbeid med revidering av retningslinjene.

2 POSISJONERINGSMIDLER (POS)

POS er en strategisk finansiering fra Forskningsrådet som skal bidra til generell kompetanseheving og til posisjonering for deltakelse i H2020 slik at kvaliteten på innsendte søknader blir bedre, og at antall søknader med norsk deltakelse går opp. Tildelingene de siste årene har vært stabile for UiB, og signaler fra kilder i NFR indikerer at UiB kan forvente noenlunde samme ramme for 2019 som i 2018.

I 2018 kunne forskere som jobbet med en H2020 søknad med frist to år frem i tid søke om posisjoneringsmidler. En maks grense på inntil NOK 75.000 per søknad ble satt, som ville gi en mulighet til å ha to POS-utlysninger i året. Innspill fra fakultetene viser at forskere som posisjonerer seg mot en fremtidig EU-søknad ønsker å kunne søke om posisjoneringsmidler tidligere. Dette gjelder krevende koordinatorsøknader som ofte trenger posisjoneringsmidler både ett og to år før EU-frist.

I 2018 ble posisjoneringsstøtten delt opp i 3 søknadskategorier:

1. Posisjoneringsstøtte til forskere som posisjonerer seg mot en fremtidig søknad fra og med år 2020.
2. Kompetansehevende tiltak for forskere og administrativt støtteapparat ved fakultetene.
3. Fagstrategiske tiltak på fakultetsnivå (det ble åpnet opp for denne kategorien i FU- møte 15. juni 2018, sak 16/18)

Den samlede POS-potten i 2018 har vært på ca. NOK 2.6 mill. FA var i november 2018 i dialog med fakultetene om innspill til bruk av ubrukte POS-midler på ca. NOK 500.000. En ny innspillfrist ble satt til 15. november, og FA har mottatt POS-søknader som dekker det resterende beløpet.

Forslag til kriterier for 2019:

FA foreslår at kategori 1 og kategori 2 beholdes i 2019. Det har ikke blitt fremmet forslag til endringer i disse kriteriene fra fagmiljøene i løpet av inneværende år. Kategori 1, posisjonering mot en fremtidig søknad, er en strategisk viktig støtteordning for våre forskere, og er med på å bidra til flere søknader rettet inn mot EUs rammeprogram. Det foreslås å beholde en max grense på NOK 75.000 pr tildeling. Kategori 2 har vist seg å være en kjærkommen støtteordning for å øke den generelle kompetansehevingen til vitenskapelig og administrativt ansatte ved fakultetene.

Under kategori 3 har det imidlertid vist seg å være behov for en tydeligere presisering. Fagmiljøene har etterspurt hvilke kriterier det kan søkes midler til i denne kategorien, og det har kommet forslag fra fakultetene til følgende presisering for 2019:

- Deltakelse i europeiske fagstrategiske nettverk og fora
- Tverrfaglige arrangement i Bergen, med deltakelse fra Kommisjonen eller andre relevante EU-organisasjoner
- Studiereiser og delegasjonsreiser til Brussel

3 STRATEGISK PROGRAM FOR INTERNASJONALT FORSKNINGS- OG UNDERVISNINGSSAMARBEID (SPIRE)

I kriteriene for 2018 står det at SPIRE har som mål å støtte opp om UiBs strategi og handlingsplan for internasjonalisering 2016-2022. Internasjonalisering er et viktig virkemiddel for å styrke universitetets tilslag på eksterne forskningsmidler (BOA) og styrke faglig kvalitet. SPIRE-utlysning for 2018 åpnet opp for at midler kunne søkes i tilknytning til søknader til Forskningsrådet og andre eksterne finansieringskilder. Dette inkluderte midler i tilknytning til H2020-søknader, på linje med POS.

I 2018 ble SPIRE delt opp i 2 søknadskategorier:

SPIRE-midler for internasjonale nettverks- og partnerskapssamarbeid

Fra kriteriene står det å lese:

- Støtten er å anse som såkornsmidler, og planer om søknad om eksterne midler er en forutsetning for innvilgelse.
- Maksimalt NOK 100.000 kan tildeles i støtte pr. søknad.

SPIRE-gjesteforskermidler

Fra kriteriene står det å lese:

- Midlene skal dekke kostnader for å invitere en utenlandsk gjesteforsker i en, to eller tre måneder.
- Maksimalt NOK 15.000 kan tildeles i støtte pr. måned pr. søknad. I tillegg kan det søkes om støtte til dekking av gjesteforskerens reiseutgifter.

Totalt budsjett i 2018 var 3 mill. Søknadsfrist 1. mars. Ved fristens utløp var det mottatt 78 søknader for totalt kr. 6.446.209.

Forslag til kriterier for 2019:

Det vises til FU-sak 2/18 der FU diskuterte behovet for et tydeligere skille mellom hvilke finansieringskilder som skal danne grunnlag for tildelingen fra SPIRE og POS.

For 2019 foreslår FA at det gjøres et tydelig skille mellom SPIRE og POS. Mens POS skal øremerkes posisjonering mot H2020, foreslår FA at SPIRE rettes inn mot søknader til Forskningsrådet, samt andre mindre eksterne finansieringsordninger som f.eks. Nordforsk. Planer om søknad om eksterne midler skal fortsatt være en forutsetning for tildeling.

FA foreslår videre at maksimumsbeløp pr. søknad settes til NOK 75 000. Med dette harmoniseres maksimumssatsen med POS, og det åpner samtidig opp for at flere søknader kan tildeles midler. UiB har en dårligere suksessrate til NFR enn til EU. Ved å tildele såkornsmidler til flere miljøer, kan dette være en motivasjon for fagmiljøene til å posisjonere seg i større grad mot Forskningsrådets programmer.

FA foreslår i tillegg at «undervisningssamarbeid» fjernes fra kriteriene.

FU har bedt om en tydeliggjøring av hva som menes med *vitenskapelig ansatt*. Som *vitenskapelig ansatt* menes ansatte i førstestillinger, men det foreslås at det også åpnes opp for at postdoktorer kan søke. For begge kategorier anbefales det at en må være ansatt i minimum 50% fast stilling ved UiB, og postdoktorer må vise til ansettelse ved UiB ett år frem i tid for å kunne søke.

4 SAMKJØRING AV SØKNADSFRISTER I 2019

FA har vurdert spørsmålet om samkjøring av søknadsfrister for POS og SPIRE.

I 2018 har det vært 5 søknadsfrister til sammen i disse kategoriene (en SPIRE-utlysning med søknadsfrist 1. mars, og fire søknadsfrister til POS; 11. mai, 1. september, 1. oktober og 15. november).

For 2019 foreslår FA følgende søknadsfrister:

POS:

- utlysning: 7. januar → søknadsfrist: 20. februar
- utlysning: 3. mai → søknadsfrist: 5. juni

SPIRE:

- utlysning: 7. januar → søknadsfrist: 20. februar

Ved å sette den første søknadsfristen til 20. februar foreslår FA at det åpnes opp for at det kan søkes om SPIRE-såkorntmidler til Forskningsrådets utlysninger både i 2019 og 2020.

Forskningsrådets søknadsfrist i 2019 blir 10. april, og det kan tenkes at det kan være noen initiativ som vil ha behov for noen ekstra såkorntmidler i sluttspurten for å ferdigstille sin søknad til denne utlysningen.

Ved å sette den siste søknadsfristen for POS til 5. juni, vil fagmiljøene få tilbakemelding om tildeling før sommeren, og man kan starte å bruke beløpet etter ferien.

Dersom det er restmidler igjen i 4. kvartal, foreslår FA at det gjøres en vurdering av hvordan disse skal brukes.

I FU-møtet 15. mars 2018 (sak 2/18) diskuterte FU å samkjøre søknadsfristene for POS og SPIRE med UiBs søknadsfrister for fond og legater. Meltzerfondet har 1. desember som vedtektsfestet søknadsfrist. Det samme gjelder Bergen Universitetsfond og Olsens legat, samt en rekke fakultetsspesifikke fond. Disse fristene er godt innarbeidet blant forskere og fagmiljø, og søknaden til disse midlene er god. Å flytte disse fristene til et annet tidspunkt enn 1. desember er ikke realistisk, og vil kreve et omfattende arbeid mot fondenes og legatenes styrever og statutter.

Derimot kan man tenke seg muligheter for at POS og SPIRE sin søknadsfrist flyttes til 1. desember. Dette har ikke blitt utredet for 2019-utlysningen. FA foreslår at man først høster erfaringer med å samordne POS og SPIRE til færre og mer samordnete søknadsfrister som foreslått over, før man eventuelt velger å flytte all søknadsbehandling over til 1. desember.

Saken legges med dette fram for utvalget til drøfting.

22.11.2018 / Christen Soleim / Bjørn Einar Aas / Birgit Falch / Kristin Hansen

Vedlegg:

1. Forslag til retningslinjer for 2019 SPIRE midler
2. Forslag til retningslinjer for 2019 Posisjoneringsmidler (POS)

SPIRE 2019 - Retningslinjer for søkere (UTKAST)

Formål

Strategisk program for forskningssamarbeid (SPIRE) har som mål å støtte opp om Universitetet i Bergens strategi og handlingsplan for internasjonalisering 2016-2022. Forskingen styrkes av internasjonalt samarbeid og nettverk.

Hvem kan søke

Vitenskapelig ansatte i førstestillinger og postdoktorer ved UiB.

Vitenskapelige ansatte må være ansatt i minimum 50% ved UiB. Postdoktorer må ha 100% ansettelse ved UiB, og må vise til ansettelse ved UiB to år frem i tid for å kunne søke.

Kategorier for søknad om midler

Det kan søkes om SPIRE-midler fra følgende to kategorier:

1. SPIRE midler for internasjonalt forskningssamarbeid.

Støtten er å anse som såkornmidler for initiering og utvikling av nye internasjonale forskningssamarbeid som grunnlag for prosjektsøknader. Planer om søknad om eksterne midler er en forutsetning for innvilgelse.

- SPIRE midler avgrenses til såkornmidler mot NFR og andre eksterne finansieringskilder (ex. Nordforsk), men ikke til Horisont 2020
- Aktiviteter som typisk kan støttes under denne kategorien er kostnader i forbindelse med internasjonale workshops/konferanser og reise for etablering av kontakt og langsiktig forskningssamarbeid med nye internasjonale partnere
- Maksimalt NOK 75 000 kan tildeles i støtte pr søknad
- 2019 SPIRE midler kan brukes i perioden 1. mars 2019 – 30. juni 2020.

2. SPIRE gjesteforskermidler.

Disse midlene skal dekke kostnader (reise, innlosjering, kost, transport) med å invitere en utenlandsk gjesteforsker for et opphold på 1, 2 eller 3 måneder ved UiB. Det kan søkes om midler til å invitere gjesteforskere fra alle land.

- Maksimalt NOK 15,000 kan tildeles i støtte per måned pr søknad. I tillegg kan det søkes om støtte til dekking av gjesteforskerens reiseutgifter
- SPIRE midlene kan ikke utbetales som lønn/stipend direkte til gjesteforskeren
- Gjesteforskeren må minimum være på postdoktornivå (det kan ikke søkes om midler for invitasjon av ph.d-kandidater)
- 2019 SPIRE midler kan brukes i perioden 1. mars 2019 – 30. juni 2020.

Fremsendelse av søknader

Søknader fra instituttet fremsendes til fakultetet for videre vurdering og rangering. Fakultetet må rangere alle mottatte søknader i hver av kategoriene 1 og 2. Fakultetet oversender de rangerte søknadene i hver av kategoriene 1 og 2 til Forskningsadministrativ avdeling innen søknadsfrist 20. februar 2019.

Rapportering

Alle søkere som mottar 2019 SPIRE-midler er pliktig til å levere en rapport innen 31. oktober 2020. Rapporten skal være maksimum 2 sider og inneholde en oppsummering av resultater og nytte av prosjektet. Planlagte/leverte søknader om eksterntfinansierte prosjekt skal omtales i rapporten.

Rapportene samles ved hvert fakultet og sendes i ephorte til Forskningsadministrativ avdeling. Det er laget en standard SPIRE rapport til bruk for dette formålet.

Posisjoneringsmidler 2019 - Retningslinjer for søkere (UTKAST)

Posisjoneringsmidler (POS) innebærer støtte til følgende tre kategorier:

- POS – Posisjoneringsstøtte til forskere
- POS – Fagstrategiske virkemidler på fakultetsnivå
- POS – KHT – Kompetansehevende tiltak

1. POS - Posisjoneringsstøtte til forskere som posisjonerer seg mot H2020 søknad.

Posisjoneringsstøtte til forskere kan dekke utgifter i forbindelse med:

- Bygging av relasjoner med ledende europeiske miljøer (nettverksbygging)
- Deltakelse på arenaer som medvirker til å påvirke den europeiske forsknings- og innovasjonsagendaen (strategisk arbeid)
- Kortsiktig posisjonering for å bygge nye, eventuelt komme inn i eksisterende konsorter

Maksimalt kr. 75.000 kan tildeles i støtte pr. søknad i denne kategorien.

2. POS - Fagstrategiske virkemidler på fakultetsnivå.

Midlene skal brukes til å finansiere fagstrategiske virkemidler på fakultetsnivå med det mål å stå sterkere rustet i konkurransen om finansiering fra Horisont 2020.

I kategori 2 kan det søkes midler til:

- Deltakelse i europeiske fagstrategiske nettverk og fora
- Tverrfaglige arrangement i Bergen, med deltakelse fra Kommisjonen eller andre relevante EU-organisasjoner
- Studiereiser og delegasjonsreiser til Brussel

3. POS - KHT - Kompetansehevende tiltak for forskere og administrativt støtteapparatet ved fakultetene.

Midlene skal brukes til å finansiere aktiviteter for å bygge opp H2020-kompetanse for administrativt og vitenskapelig personell ved UiB. Dette inkluderer deltakelser på seminarer, workshops og konferanser både nasjonalt og internasjonalt.

Søknadsprosess:

- Fakultetenes søknadsfrister for posisjoneringsmidler i 2019 er: **20. februar og 5. juni 2019.**
- Søknader fra institutt sendes til fakultetet for vurdering og rangering. Fakultetet oversender søknadene til Forskningsadministrativ avdeling i ephorte innen søknadsfrist.
- Frist for bruk av posisjoneringsstøtte er 10. desember, 2019. Midler som ikke er kostnadsført innen frist kan ikke brukes påfølgende år.

Rapportering

Forskere som mottar 2019 POS-midler i kategori 1 er pliktig til å levere en rapport innen 10. desember 2019. Rapporten skal være maksimum 2 sider og planlagte/levete søknader til H2020/Horizon Europe skal omtales i rapporten.

Rapportene samles ved hvert fakultet og sendes i ephorte til Forskningsadministrativ avdeling. Det er laget en standard POS rapport til bruk for dette formålet.

Utvalg:	Forskningsutvalget	
FU-sak:	30/18	Arkivsaknr.: 18/7518
Møtedato:	28.11.2018	

Ph.d.-forskriften: Mindre omarbeiding av avhandling. Om den videre prosessen

UiB sin ph.d.-forskrift er foreslått revidert i Universitetsstyrets møte 29. november. Den nye versjonen er basert på skriftlige høringsinnspill fra fakultetene og diskusjoner i Forskningsutvalgets (FU) møter.

I høringsrunden ble det foreslått å få inn en regel om mulighet for mindre omarbeiding av avhandlingen før endelig innstilling foreligger. Etter diskusjon i FU ble man enige om ikke å gjøre større endringer på dette punktet i forskriften. Medlemmene ba Forskningsadministrativ avdeling om å forberede en sak for FU som klargjør begrunnelsen for å innføre en ordning som åpner for mindre omarbeidelse.

Vi foreslår at det blir laget et saksfremlegg som kan utgjøre grunnlaget for en diskusjon i FU. Forslag til momenter som bør utredes i saksforelegget er:

- Gjøre greie for formålene med å åpne for mindre omarbeidinger
- Utrede hvordan terskelen som skiller underkjenning fra mindre omarbeidinger kan settes for fagområdene på UiB
- Utrede rettsikkerhets- og likebehandlingsprinsippet for anvendelsen av denne regelen for alle ph.d.-kandidatene på UiB
- Utrede konsekvenser for komiteenes rolleforståelse og for ensartet fortolkning av regelverket i bredden av universitetets fagmiljøer
- Utrede konsekvensene en regelendring vil ha for tidsbruken mellom innlevering av avhandling til disputas

Vi foreslår i tillegg at saksfremlegget beskriver hvordan ordningen med mindre omarbeiding skal ses i sammenheng med ordningene for formelle feil (errata) og underkjenning.

Saksfremlegget bør også inneholde noen erfaringer som andre universiteter har hatt med ordningen med mindre omarbeiding, særlig det som gjelder punktene ovenfor. Erfaringene til UiO og NTNU vil således være spesielt relevante.

Saken foreslås lagt frem i FU-møtet 24. januar 2019.

Vi ber om innspill fra Forskningsutvalget på momentene over og eventuelle andre relevante tema for utredningen som bør omtales i saksforelegget. Saken legges med dette fram for utvalget til drøfting.

19.11.2018 Christen Soleim / Espen Dahle / Yngve Brynjulfsen